

ZARZĄDZENIE Nr B – 0151/25/06
SZEFA OBRONY CYWILNEJ GMINY BIERUŃ
z dnia 13.02.2006 r.
w sprawie organizacji i zasad działania systemu wykrywania i
alarmowania

Na podstawie art. 17 ust. 7 i art. 138 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jedn. Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416 z późn. zm. Nr 277, poz. 2742) oraz § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 2004 r. w sprawie ogólnych zasad wykonywania zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony (Dz. U. Nr 16, poz. 152) i § 3 pkt 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin (Dz. U. Nr 96, poz.850) zarządza się, co następuje:

§ 1

1. W celu realizacji zadań związanych z wykrywaniem zagrożeń i alarmowaniem ludności w okresie zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny, na terenie gminy organizuje się system wykrywania zagrożeń i alarmowania ludności, określony w Załączniku Nr 1 do niniejszego zarządzenia.
2. W skład systemu wykrywania zagrożeń i alarmowania ludności włączam gminne i zakładowe jednostki organizacyjne, zwane dalej Jednostkami Organizacyjnymi Systemu Wykrywania Zagrożeń i Alarmowania Ludności, tworzone przez Burmistrza oraz dyrektorów / prezesów Zakładów Pracy wymienionych w Załączniku Nr 1 do niniejszego zarządzenia:
  - a) formacje obrony cywilnej:
    - drużyny wykrywania i alarmowania (dwa)
    - drużyny wykrywania zagrożeń (dwz)
    - posterunki alarmowania (pal)
  - b) służby dyżurne lub dyspozytorskie zakładów pracy.

§ 2

W celu sprawnego zorganizowania systemu wykrywania zagrożeń i alarmowania ludności w terminie do dnia 15 lutego 2006 **polecam:**

1. Opracować stosowną dokumentację wykrywania zagrożeń i alarmowania ludności oraz ustalić podległości w zakresie przekazywania informacji ostrzegania i alarmowania w relacji:

Urzędy Miast oraz Zakłady Pracy z terenu gminy

2. Opracować i przekazać Jednostkom Organizacyjnym systemu wykrywania zagrożeń i alarmowania ludności „Instrukcję działania systemu wykrywania zagrożeń i alarmowania ludności na terenie działania gminy”:

- ❖ zasady organizacji pracy Jednostek Organizacyjnych systemu wykrywania zagrożeń i alarmowania ludności;

- ❖ jednolite wzory planów działania;
  - ❖ wzory obowiązującej dokumentacji;
3. Wydzielić pomieszczenia do pracy powołanych formacji obrony cywilnej oraz zabezpieczyć niezbędne środki łączności i wymagany tabelami należności sprzęt.
  4. Sprawować nadzór nad procesem powoływania Jednostek Organizacyjnych systemu wykrywania zagrożeń i alarmowania ludności, ich wyposażeniem w sprzęt oraz szkoleniem specjalistycznym w Gminie i Zakładach Pracy.
  5. Wytypować pracowników, którym można nadać karty przydziału do pełnienia służby w formacjach powołanych odrębnym zarządzeniem.

§ 3

W celu zapewnienia właściwych warunków technicznych funkcjonowania systemu wykrywania zagrożeń i alarmowania ludności oraz wymiany informacji o zagrożeniach zobowiązuję:

1. Zapewnić łączność przewodową pomiędzy poszczególnymi elementami systemu, zgodnie z planami potrzeb przedstawionymi przez inspektora OC gminy.
2. Zapewnić, konserwację i naprawę elementów scentralizowanych systemem alarmowania.

§ 4

Jednostki organizacyjne systemu wykrywania zagrożeń i alarmowania ludności wykonywać będą zadania związane z wykrywaniem zagrożeń, alarmowaniem ludności oraz opracowaniem danych dla potrzeb zespołu kierowania obroną cywilną (zgodnie z treścią załącznika Nr 1 do niniejszego zarządzenia).

§ 5

Strukturę organizacyjną i system łączności jednostek organizacyjnych, tworzących system wykrywania zagrożeń i alarmowania ludności w gminie określa załącznik Nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 6

Wykonanie Zarządzenia powierza się inspektorowi Januszowi Sałata.

§ 7

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

ZASADY ORGANIZACJI SYSTEMU WYKRYWANIA ZAGROŻEŃ I ALARMOWANIA LUDNOŚCI W GMINIE BIERUŃ

I. Postanowienia ogólne.

§ 1

System alarmowania ludności i wykrywania zagrożeń tworzy się w celu:

1. Uzyskania informacji o zbliżaniu się, lub stwierdzeniu faktu zaistnienia na określonym terenie niebezpieczeństwa dla ludzi związanego ze stosowaniem broni masowego rażenia, wystąpieniem klęsk żywiołowych, awarii obiektów technicznych, skażeń i zakażeń biologicznych, powodzi i pożarów, innych podobnych niebezpiecznych zdarzeń;
2. Określenia rodzaju, miejsca, skali i skutków zaistniałych zagrożeń, oznaczenie stref niebezpiecznych i prognozowanie rozwoju wydarzeń;
3. Uprzedzania o zagrożeniach organów decyzyjnych, kierownictw instytucji, organizacji i formacji obrony cywilnej;
4. Ostrzegania i alarmowania ludności o zbliżającym się niebezpieczeństwie oraz informowanie o zalecanych zasadach postępowania i zachowania się ludności w zaistniałych sytuacjach.

§ 2

System wykrywania zagrożeń i alarmowania ludności organizuje się na szczeblu gmin i zakładów pracy.

II. Organizacja działania systemu.

§ 3

System wykrywania zagrożeń i alarmowania ludności obejmuje:

1. Jednostki Organizacyjne wykrywania zagrożeń i alarmowania ludności;
2. Jednostki Organizacyjne zbierania i przetwarzania informacji oraz alarmowania.

§4

1. Jednostkami Organizacyjnymi wykrywania zagrożeń i alarmowania ludności są:
  - a) drużyny wykrywania zagrożeń (dwz)
  - b) drużyny wykrywania i alarmowania (dwa)
  - c) Posterunki obserwacji skażeń
2. Do podstawowych zadań jednostek organizacyjnych wykrywania zagrożeń należy:
  - a) wykrywanie niebezpiecznych dla ludzi emisji do środowiska substancji promieniotwórczych i toksycznych środków przemysłowych oraz uderzeń bronią masowego rażenia, środkami zapalającymi, skażeń chemicznych i zakażeń biologicznych w czasie wojny;

- b) rozpoznanie skażeń promieniotwórczych i chemicznych oraz zakażeń biologicznych, określenie dawki napromieniowania, wykrywanie innych nadzwyczajnych zagrożeń dla ludzi i środowiska oraz oznaczanie stref niebezpiecznych;
- c) pobieranie próbek i określanie stopnia skażenia produktów żywnościowych, płodów rolnych, roślinności, pasz, wody pitnej, wód powierzchniowych, gleby i powietrza;
- d) wstępne określanie skutków nadzwyczajnych zagrożeń dla potrzeb Szefa Obrony Cywilnej gminy Bieruń;
- e) przekazywanie danych o skażeniach, stopniu napromieniowania, zakażeniach i innych nadzwyczajnych zagrożeniach dla ludzi i środowiska do:
  - ❖ Wojewódzkiego Ośrodka Analizy Danych i Alarmowania (dalej WOADA)
  - ❖ Powiatowego Ośrodka Analizy Danych i Alarmowania (dalej POADA)
  - ❖ posterunków alarmowania
  - ❖ drużyn dwz i dwa
  - ❖ wykonywanie innych zadań przewidzianych dla poszczególnych Jednostek Organizacyjnych, wymienionych w § 10

§ 5

1. Jednostkami Organizacyjnymi
  - ❖ Powiatowy Ośrodek Analizy Danych i Analizy (POADA);
  - ❖ Posterunki alarmowania (pa).
2. Do podstawowych zadań jednostek organizacyjnych zbierania i przetwarzania informacji oraz alarmowania, należy:
  - a) zbieranie i opracowanie danych o skażeniach, stopniu napromieniowania, zakażeniach, uderzeniach bronią masowego rażenia oraz innych nadzwyczajnych zagrożeniach ludzi i środowiska, a także o warunkach atmosferycznych;
  - b) ostrzeganie i alarmowanie zagrożonej ludności;
  - c) opracowanie odpowiednich wniosków i propozycji dla Szefa Obrony Cywilnej i organów kierowania;
  - d) przekazywanie uzyskanych danych do Jednostek nadrzędnych i współdziałających;
  - e) utrzymywanie systematycznej współpracy z Komendantem Wojskowej Komendy Uzupełnień i Komendantem Policji w Tychach w zakresie przekazywania informacji o nadzwyczajnych zagrożeniach dla ludzi i środowiska, dla potrzeb sił zbrojnych RP.

§ 6

1. Szef Obrony Cywilnej gminy Bieruń tworzy:
  - drużynę wykrywania i alarmowania (dwa) w UM
  - drużyny wykrywania zagrożeń (dwz) na bazie zakładów:
    - z terenu miasta Bieruń:
    - KWK Piast
    - Zakładu Przetwórstwa Spożywczego „Danone”
    - Zakładu Tworzyw Sztucznych „ERG” S.A.
    - Posterunki obserwacji skażeń

3. Inspektora ZK zobowiązuje do nadzoru nad opracowaniem i aktualizacją niezbędnej dokumentacji dla powołanych formacji wchodzących w skład „Systemu Wykrywania Zagrożeń i Alarmowania Ludności” oraz wyposażania tychże formacji w sprzęt specjalistyczny oraz szkolenie.

§ 7

1. Całkowite lub częściowe rozwinięcie systemu wykrywania zagrożeń i alarmowania ludności następuje na podstawie zarządzenia:
  - Wojewody – szefa Obrony Cywilnej Województwa Śląskiego – na terenie województwa;
  - Starosty – szefa Obrony Cywilnej Powiatu Bieruńsko – Lędzińskiego – na terenie Powiatu
  - Burmistrza – szefa Obrony Cywilnej gminy Bieruń – na terenie gminy Bieruń
  - Dyrektora / Prezesa – szefa Obrony Cywilnej Zakładu Pracy – na terenie Zakładu Pracy
2. W czasie pokoju – szef Obrony Cywilnej Gminy Bieruń, może zarządzić rozwinięcie systemu w przypadku zaistnienia rozległych skażeń lub innych nadzwyczajnych zagrożeń – wyłącznie na czas ich trwania, a także w celu przeprowadzenia ćwiczeń.
4. Jednostki Organizacyjne Systemu Wykrywania Zagrożeń i Alarmowania Ludności po jego rozwinięciu wykonują nałożone zadania na zasadzie dyżurów.

III. ZASADY DZIAŁANIA SYSTEMU

§ 8

1. System wykrywania zagrożeń i alarmowania ludności osiąga pełną gotowość do działania poprzez stawienie się stanów osobowych drużyny wykrywania i alarmowania, drużyn wykrywania zagrożeń i posterunków alarmowania do dyspozycji Szefa Obrony Cywilnej, w miejscu pracy.
2. Formacje Obrony Cywilnej wchodzące w skład systemu wykrywania zagrożeń i alarmowania ludności działają na podstawie niniejszych zasad oraz planu działania.
3. Podczas stałej gotowości obronnej państwa, Burmistrz – szef Obrony Cywilnej Gminy Bieruń, kierownicy Jednostek Organizacyjnych tworzących formacje obrony cywilnej wchodzące w skład systemu wykrywania zagrożeń alarmowania ludności jako formacje o wyższym stopniu gotowości do działania) zobowiązane są do:
  - a) utrzymania stopnia gotowości stanu osobowego w wysokości 90% stanu etatowego;
  - b) ukompletowania sprzętu, materiałów i wyposażenia w ilości 50% sprzętu wg stanu wynikającego z tabel należności w tym pozyskiwanego w ramach świadczeń;
  - c) utrzymanie nie mniej niż 50% stanu osobowego w gotowości do działania w czasie od 3 do 6 godzin od chwili przekazania sygnału;
  - d) zapewnienie osiągnięcia pełnej gotowości do działania przez pozostałe 50% stanu osobowego w czasie od 6 do 12 godzin od chwili przekazania sygnału;
  - e) aktualizowanie planów działania poszczególnych formacji.
4. Jednostki „Systemu wykrywania zagrożeń i alarmowania ludności” współdziałają ze służbami i instytucjami, których statutowa działalność jest związana ze zjawiskami

mogącymi stanowić zagrożenie dla ludności oraz koordynację ich działania w okresie wystąpienia tego zagrożenia.

5. Współdziałanie, o którym mowa w pkt 4 polega na wzajemnej wymianie informacji mającej bezpośredni wpływ na zagrożenie zdrowia i życia ludności, jego wykrywanie oraz alarmowanie i ostrzeganie ludności.
6. W sytuacjach nadzwyczajnych, Wojewoda – szef Obrony Cywilnej Województwa Śląskiego, może doraźnie zmienić zasady i sposób podporządkowania dla jednostek współdziałających o różnym stopniu podporządkowania.

IV. ZASADY PRZEKAZYWANIA INFORMACJI

§ 9

Ustala się następujące zasady przekazywania informacji w systemie wykrywania zagrożeń i alarmowania ludności dla jednostek nadrzędnych, podległych i współdziałających:

1. Natychmiast przekazuje się informacje dotyczące awarii, katastrof, wzrostu mocy dawki promieniowania szkodliwego dla organizmu i stopnia skażenia ludzi i środowiska, w tym:
  - a) o wykryciu wybuchu jądrowego;
  - b) o wykryciu skażenia promieniotwórczego – natychmiast po określeniu mocy dawki promieniowania gamma w wysokości 0,5 R/h;
  - c) po wykryciu skażenia chemicznego – natychmiast po zaobserwowaniu użycia bojowych środków trujących (BST) lub wyzwoleniu się niebezpiecznych materiałów chemicznych (NMCH) [często spotyka się także nazwę: toksyczne środki przemysłowe (TSP)] oraz po określeniu rodzaju środka lub materiału, ewentualnej granicy terenu skażonego (zasięgu obłoku skażonego powietrza) i określeniu kierunku przesuwania się obłoku skażonego powietrza;
  - d) o wykryciu innych zagrożeń – natychmiast określając rodzaj zagrożenia.

Okresowo przekazuje się informacje dotyczące pomiarów mocy dawki promieniowania gamma, stopnia napromieniowania ludności, skażenia środowiska i żywności oraz warunków meteorologicznych.

2. Informacje o wykrytych zagrożeniach przekazuje się przełożonym natychmiast na hasło: „.....”.
3. Treść przekazywanych informacji przekazuje się drogą radiową lub telefoniczną a potwierdza się na nośnikach elektronicznych (dyskietki komputerowe, raporty i wyciągi z dzienników działania przesyłane faxem lub @ - mailem, itp.).
4. W celu zapewnienia sprawnego działania systemu zbierania informacji i przekazywania meldunków - poleceń wykorzystuje się:
  - a) Powiatowy Ośrodek Analizy Danych i Alarmowania sygnałów o zagrożeniach, uderzeniach z powietrza, skażeniach i zakażeniach biologicznych;
  - b) Radiotelefoniczną sieć Kierowania Wojewody Śląskiego w tym także skonfigurowaną sieć radiową do sterowania scentralizowanym systemem alarmowania miast i gmin (typu: RSWS – 2000 i DP – 50);
  - c) telekomunikacyjne sieci użytku publicznego do bezpośredniego przekazywania informacji o zagrożeniach;
  - d) wyżej wymienione sieci służą do przekazywania meldunków i informacji w relacji:

- POADA – Urząd Wojewódzki;
- POADA – Starostwo Powiatowe, urzędy Miast i Gmin wchodzących w skład „systemu”;

- bezpośredniej łączności w relacji POADA – WOADA;
  - bezpośredniego sterowania systemem alarmowania w gminie
  - przyjmowania sygnałów ostrzegania i alarmowania w/wym. relacjach.
5. Do ostrzegania i alarmowania ludności z Gminy Bieruń wykorzystuje się:
    - a) syreny alarmowe sterowane drogą radiową i przewodową, a także autonomiczne;
    - b) poprzez urządzenia nagłaśniające na pojazdach;
    - c) urządzenia nagłaśniające stacjonarne (radiowęzły w zakładach pracy).
  6. Urządzenia alarmowe sterowane radiowo utrzymuje się w stałej gotowości do działania. Możliwość przewodowego sterowania tymi urządzeniami traktuje się jako rozwiązanie dublujące i uruchamia się je w okresie zagrożenia bezpieczeństwa państwa w oparciu o „Instrukcję przełączeniową systemu alarmowania miast i gmin Powiatu Tyskiego”.
  7. Szefów Obrony Cywilnej Gminy Kierownicy Jednostek Organizacyjnych wchodzących w skład „Systemu wykrywania zagrożeń i alarmowania ludności” zobowiązuje się do zorganizowania łączności radiotelefonicznej i telefonicznej na swoim terenie – w oparciu o posiadany sprzęt.
  8. W przypadku zakłóceń lub uszkodzeń w sieciach kierowania wojewody, należy wykorzystać do przekazania sygnałów alarmowych o zagrożeniach siecią radiową lub telefoniczną Służb Zespolonych, jak również innych dysponentów systemów i środków łączności.
  9. W przypadku utraty zdolności do wykonywania zadań przez POADA z siedzibą w Urzędzie Miejskim w Tychach, jego zadania przejmują drużyna wykrywania zagrożeń i drużyna alarmowania ludności w Starostwie Powiatowym.

V. ZADANIA FORMACJI WYKRYWANIA ZAGROŻEŃ I ALARMOWANIA

§ 10

Do zadań **dwa**, należy:

- utrzymanie sprawnej łączności z jednostkami systemu wykrywania zagrożeń i alarmowania ludności na terenie gminy Bieruń oraz ze Starostami – szefami Obrony Cywilnej powiatów bieruńsko – lędzińskiego, mikołowskiego, pszczyńskiego, oświęcimskiego, miasta Katowic i miasta Jaworzna oraz WOADA;
- prowadzenie bieżącej analizy prognozowanej i rzeczywistej sytuacji zagrożeń po ataku powietrznym nieprzyjaciela, użyciu broni jądrowej, chemicznej lub innym niebezpiecznym zdarzeniu;
- powiadamianie o zagrożeniach oraz opracowanie wniosków i propozycji dla szefa Obrony Cywilnej gminy Bieruń;
- alarmowanie zagrożonej ludności za pomocą radiotelefonicznego scentralizowanego systemu alarmowania (typu RSWS – 2000), a także za pośrednictwem posterunków alarmowania wchodzących w skład „Systemu”;
- przekazywanie danych o zagrożeniach do WOADA. Jak również do sąsiednich ośrodków jednostek współdziałających;
- prowadzenie rozpoznania zagrożeń i warunków atmosferycznych na terenie gminy Bieruń za pomocą stacji „METEO”, a także poprzez pozyskiwanie informacji z regionalnych rozgłośni radiowych i telewizyjnych.

Do zadań **drużyny wykrywania zagrożeń (dwz)**, należy:

- wykrywanie niebezpiecznych dla ludzi emisji do środowiska substancji promieniotwórczych i toksycznych środków przemysłowych oraz uderzeń bronią masowego rażenia, środkami zapalającymi, skażeń chemicznych i zakażeń biologicznych w czasie wojny;
- rozpoznanie skażeń promieniotwórczych i chemicznych oraz zakażeń biologicznych, określanie dawki napromieniowania, wykrywanie innych nadzwyczajnych zagrożeń dla ludzi i środowiska oraz oznaczanie stref niebezpiecznych;
- pobieranie próbek i określanie stopnia skażenia produktów żywnościowych, płodów rolnych, roślinności, pasz, wody pitnej, wód powierzchniowych, gleby i powietrza;
- wstępne określanie skutków nadzwyczajnych zagrożeń dla potrzeb szefów Obrony Cywilnej Powiatu, miast, gmin i zakładów pracy;
- przekazywanie danych o skażeniach, napromieniowaniu, zakażeniach i innych nadzwyczajnych zagrożeniach dla ludzi i środowiska do Wojewódzkiego Ośrodka Analizy Danych i Alarmowania (WOADA) i Powiatowego Ośrodka Analizy Danych i Alarmowania (POADA) oraz do drużyn alarmowania z miast i gmin powiatu, a także do radiotelefonicznych drużyn alarmowania;
- przekazywanie komunikatów i sygnałów alarmowych dla ludności oraz powiadamianie sił ratowniczych;
- wykonywanie innych zadań i poleceń.

W szczególności do zadań drużyny wykrywania zagrożeń należy prowadzenie rozpoznania:

- **ogólnego;**
- **skażeń chemicznych i promieniotwórczych;**
- **inżynieryjnego;**
- **pożarniczego;**
- **medyczno – sanitarnego.**

Rozpoznanie ogólne – ma na celu dostarczenie szefom Obrony Cywilnej podstawowych danych dotyczących:

- sytuacji powstałej w wyniku napadu powietrznego nieprzyjaciela;
- ustalenia czasu, miejsca i rodzaju wybuchu jądrowego (bądź wybuchu z użyciem innych – klasycznych środków rażenia);
- granic rejonu porażenia;
- miejsc, charakteru i wielkości zniszczeń i uszkodzeń;
- charakteru powstałych pożarów;
- miejsc w których znajdują się zagrożeni lub zasypani ludzie;
- określanie i oznaczanie rejonów skażenia;
- ustalanie możliwości wykorzystania przez jednostki ratownicze uszkodzonych dróg, mostów i innych urządzeń inżynieryjnych.

Rozpoznanie skażeń chemicznych i promieniotwórczych – prowadzi się w rejonie porażenia bronią masowego rażenia.

W rejonie porażenia bronią jądrową określa się:

- moc dawki promieniowania gamma i stopień skażenia ludzi i środowiska

W rejonie porażenia bronią chemiczną lub toksycznymi środkami przemysłowymi określa się:

- rodzaj użytych środków trujących;
- kierunek rozprzestrzeniania się obłoku trującego;
- warunki meteorologiczne i terenowe oraz ich wpływ na zachowanie się środków trujących oraz na organizację i przebieg akcji ratowniczej;
- miejsca i źródła pozyskiwania środków odkażających lub dezaktywacyjnych;

- przednią granicę skażenia (0,5 R/h).

W przypadku wykrycia trujących środków chemicznych:

- proponuje się przełożonemu zarządzenie alarmu chemicznego dla lokalnej społeczności;
- pobiera się próbki z powierzchni skażonego gruntu, sprzętu, produktów żywnościowych, wody, paszy itp.;
- systematycznie obserwuje się zmiany w sytuacji skażeń zachodzących w rejonie działania;
- systematycznie melduje się przełożonemu o wynikach rozpoznania.